

KONTINUIRANA EDUKACIJA

CRVENO OKO

Sadija Milišić, MT

UVOD

- Crveno oko, u medicini, nespecifičan je izraz za opisivanje oka koje je crveno zbog bolesti, ozljede ili nekih drugih stanja.
- Termin „CRVENE OČI“obično se odnosi na hiperemiju površinskih krvnih žila konjunktive, sklere i episklere, a crvene oči mogu biti uzrokovane i bolestima ili poremećajima ovih ili susjednih struktura koje mogu na njih utjecati.

UVOD

- Crvenilo oka je vrlo česta i u najvećem broju slučajeva bezazlena tegoba.
- Međutim, ukoliko je prati bol i smetnja vida, može biti simptom ozbiljne bolesti oka.
- Tek manji broj ljudi s crvenim okom traži pomoć ljekara.

UZROCI

- Neki od uzroka su sasvim bezopasni i bez ozbiljnih posljedica.
- U nekim slučajevima crvene oči mogu biti razlog za zabrinutost i medicinski hitan slučaj. Pri tome ozbiljnost situacije obično ne prati stepen crvenila već popratne smetnje kao što su **bol u očima i oštećenje vida.**

UZROCI

Nabrojat ćemo samo neke od opštih uzroka crvenila:

- iznimno suh zrak
- izlaganje suncu i prašini
- strano tijelo u oku
- alergijske reakcije
- traume
- prsnuće krvne žile (naprezanje npr. kašljanje, povraćanje, povišen krvni pritisak)
- razne infekcije ili upale oka
- prehlade
- akutni glaukom
- upaljen pterigij
- problemi s krvarenjem, npr. zbog prekomjernog korištenja lijekova za razrjeđenje krvi te korištenje droga uključujući i marihuanu)

UZROCI

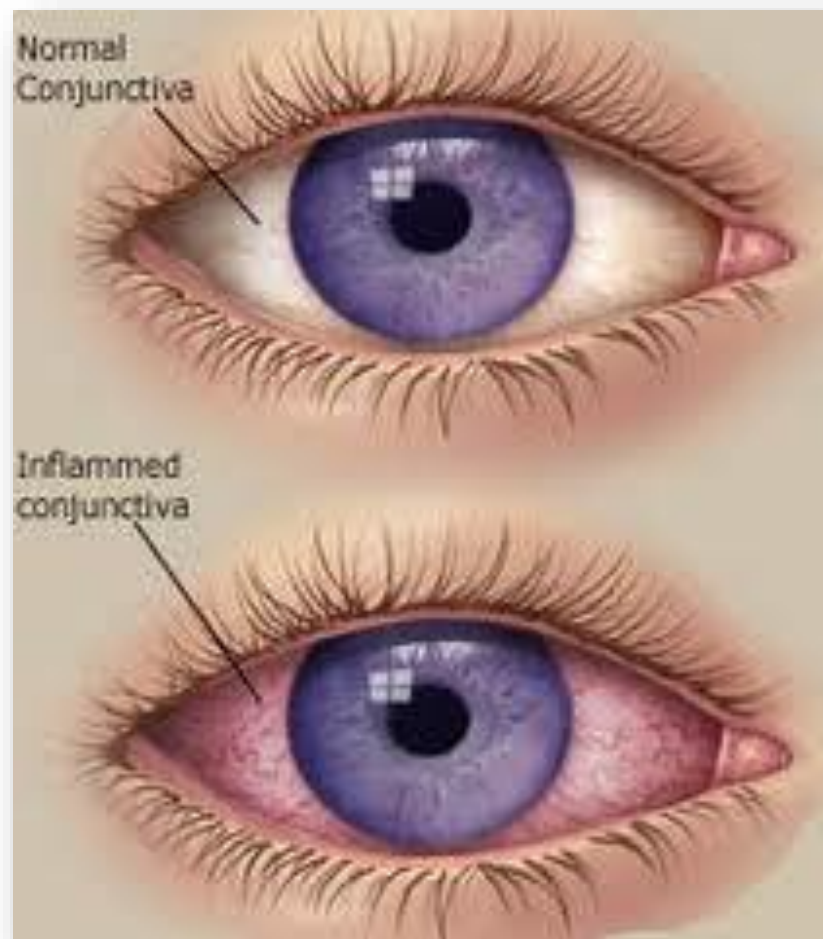
Čest uzrok crvenog oka je i:

- boravak u zadimljenoj prostoriji
- propuh ili neadekvatna upotreba ventilatora i klima uređaja
- izloženost hemijskim nadražajima (vidljivo pri kupanju u bazenima koji su previše hlorisani)
- dugotrajno čitanje pri lošoj rasvjeti
- naprezanje očiju do umora kod kratkovidnih ili dalekovidnih osoba koje čitaju bez naočala ili nemaju odgovarajuće naočale
- dugotrajni rad bez prekida na računaru
- izloženost očiju jakom svjetlu (ultraljubičaste zrake, kvarc lampa, a pri autogenom zavarivanju se mogu javiti naročito ozbiljna oštećenja rožnice).

10 najčešćih uzroka crvenog oka

1. KONJUNKTIVITIS ili upala sluzokože oka

- Može biti različitog intenziteta - od blage upale sa suzenjem do snažne upale koja može dovesti do oštećenja i odumiranja tkiva. U zavisnosti od uzroka nastanka, razlikujemo nekoliko vrsta konjunktivitisa:
 - virusni
 - alergijski
 - hemijski
 - bakterijski.

10 najčešćih uzroka crvenog oka

2. BLEPHARITIS

- Uzrokuje upalu rubova kapaka.
- Stanje nije zarazno i obično ne uzrokuje trajno oštećenje vida.

10 najčešćih uzroka crvenog oka

3. UVEITIS - upala uvee (srednje ovojnice oka)

- Oboljenje je potrebno liječiti odmah jer može doći do raznih komplikacija kao što je npr. glaukom.

10 najčešćih uzroka crvenog oka

4. SUHO OKO

- Suze štite naše oči podmazivanjem, negovanjem i zaštitom površine oka.
- Ukoliko je smanjena proizvodnja suza, naše oči postaju suhe i crvene, a očna površina upaljena.

10 najčešćih uzroka crvenog oka

5. ČESTA UPOTREBA “UMJETNIH SUZA”

- Misli se na kapi bez ljeakarskog nadzora. Učestala upotreba kapi za oči može još više doprinijeti efektu crvenog oka.

10 najčešćih uzroka crvenog oka

6. NOŠENJE KONTAKTNIH LEĆA

- Njihovo nošenje ponekad može uzrokovati crvenilo očiju.
- Neke osobe imaju osjetljive oči i time su podložnije da samom aplikacijom leća dođe do crvenila oka.

10 najčešćih uzroka crvenog oka

7. POVREDA OKA

- Crvenilo očiju je ponekad izazvano i povredom.
- Kod povreda, očne krvne žilice se šire kako bi se stanice obnovile i izliječile ozljedu.

10 najčešćih uzroka crvenog oka

8. ULCUS ROŽNICE (čir rožnice)

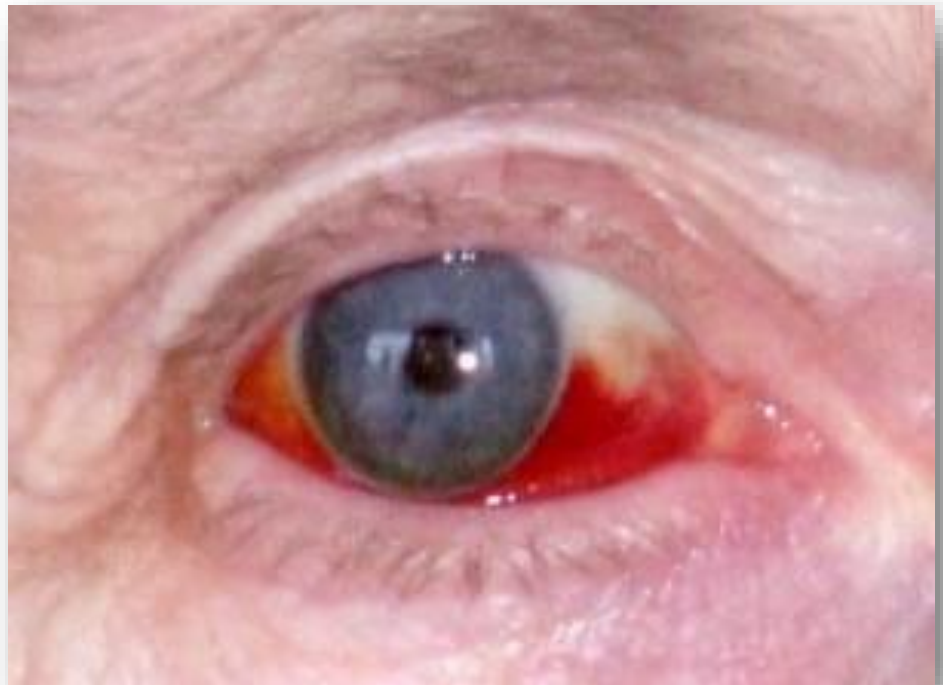
- Ulcus rožnice je infekcija prozirnog dijela oka (rožnice).

10 najčešćih uzroka crvenog oka

9. SUBKONJUNKTIVALNO KRVARENJE

- Tanka, prozirna membrana na površini bjeloočnice-spojnice sadrži mnogo krvnih žilica koje lako pucaju. Ovo krvarenje može biti uzrokovano:
 - naprezanjem
 - kihanjem
 - kašljanjem
 - povraćanjem
 - traumom
 - visokim krvnim pritiskom
 - dijabetesom...

10 najčešćih uzroka crvenog oka

10. AKUTNI GLAUKOM ZATVORENOG UGLA

- To je ozbiljno medicinsko stanje koje se mora odmah liječiti. Ovaj tip glaukoma uzrokuje bolno crvenilo koje se obično pojavljuje na jednom oku.

UZROCI

Osim ovih najčešćih uzroka, navest ćemo i neka koja isto zahtijevaju ljegarsku pomoć:

-
- IRIDOCYCLITIS - upala prednje uvee
- KERATITIS - upala rožnice
- PROPTOZA - pomak očne jabučice prema naprijed
- SKLERITIS - upala beonjače (vrlo ozbiljna bolest, često praćena sa sistematskim bolestima npr. ra. lupusa, a od koje obično obolijevaju žene između 40 i 60 godina starosti).

SIMPTOMI

- Neki znakovi i simptomi crvenog oka predstavljaju upozorenje da je osnovni uzrok ozbiljan i zahtijevaju hitan pregled.
- Tri su glavna opasna simptoma crvenog oka:
 1. smanjena vidna oštrina
 2. jaka bol
 3. fotofobija.

DIJAGNOSTIKA

Ljekar koji obavlja pregled i dijagnostiku mora uočiti eventualne upozoravajuće znakove.

To su:

1. conjunctivalna injekcija
2. cilijarno crvenilo
3. edem ili zamućenje rožnice
4. obojena rožnica
5. abnormalna veličina zjenice
6. abnormalan intraokularni pritisak.

Na osnovu kliničke slike, pregleda na biomikroskop aparatu, uzimanja brisa i fluoresceinske probe rožnice (bojenje oka), ljekar postavlja dijagnozu i ordinira terapiju.

ULOGA MEDICINSKE SESTRE / TEHNIČARA

- Uloga medicinske sestre/tehničara u ovim slučajevima je veoma bitna, počevši od same trijaže pacijenata koji se pojavljuju sa crvenilom oka pa do njihovog zbrinjavanja.
- Bit je prepoznati crveno oko koje zahtijeva hitnu liječničku pomoć (glaukom, strano tijelo, hemijske supstance) i oko koje „dramatično izgleda“a ne zahtijeva neodložnu intervenciju(suffuzija, konjunktivitis).

KAKO SPRIJEČITI IRITACIJE OKA?

- ✓ **Nosite kvalitetne sunčane naočale.** Pored toga što štite od UV zračenja, naočale štite i od udara vjetra i prašine.
- ✓ **Nosite odgovarajuće dioptrijske naočale.**
- ✓ **Nosite zaštitne naočale** (npr. pri varenju ili u bazenu).
- ✓ **Prilikom rada na računaru, svakih sat vremena pravite pauzu od po par minutam i koristite vještačke suze.**
- ✓ **Ne dodirujte i ne trljajte oči rukama.**
- ✓ **Ne koristite staru kozmetiku za oči, pogotovu maskaru.**
- ✓ **Obratite pažnju na higijenu ruku, naročito kod djece.**
- ✓ **Kontaktna sočiva održavajte po upustvu ljekara i proizvođača.**
- ✓ **Idite na redovne preglede kod oftalmologa.**

